

Kwaliteit beoordeling natuurgrasvelden in de gemeente Bladel 2025

Dr.ir. Maurice Evers

22-4-2025

Inhoud

1. Inleiding	2
1.1 Algemeen	3
1.2 Weerscondities.....	3
2. Materialen en Methode.....	4
2.1 Algemeen	5
2.2 Grastechnische kwaliteit	5
2.3 Sporttechnische kwaliteit	6
2.4 Bodemtechnische kwaliteit.....	6
3. Waarnemingen en beoordeling.....	7
3.1 Sportpark de Smagtenbocht.....	8
3.2 Sportpark de Lemelvelden	9
3.3 Sportpark de Roetwijer.....	10
3.4 Sportpark de Smel.....	11
3.5 Sportpark de Groesbocht	11
4. Bijlage.....	13
Veldbeoordelingen	14

1.1 Algemeen

In 2022 heeft er een nulmeting plaatsgevonden op alle natuurgrasvelden binnen de gemeente Bladel door onafhankelijk onderzoeks- en adviesbureau Lumbricus BV alsook door aannemer Van Wijlen. Dit als vertrek-/uitgangspunt voor het onderhoud van de velden door fa. Van Wijlen in de jaren die volgden. Na 4 jaar onderhoud van de velden, is Lumbricus BV wederom gevraagd om de kwaliteit van alle natuurgrasvelden binnen de gemeente Bladel te beoordelen. De resultaten van de beoordeling zijn opgenomen in onderliggende rapportage. Het betreft de natuurgrasvelden in de dorpen Bladel, Hapert, Hoogeloon, Casteren en Netersel.

1.2 Weerscondities

De veldbeoordeling heeft plaatsgevonden op 18 maart onder droge weerscondities. Overige weerdata zijn vermeld in tabel 1.1.

Datum: 18-3-2025
Tijd: 8.00 – 13.00 u
Beoordelaar: M.A.A. Evers

Tabel 1.1 Weersgesteldheid (weerstation Eindhoven, KNMI)

	Neerslag (mm totaal)	Gemiddeld min. temp. (°C)	Gemiddelde max. temp. (°C)	Bewolking	Gemiddelde windkracht (m/s)
5 dagen voorafgaand	0	-2,2	8,9	Half bewolkt	3,5
Dag van beoordeling	0	0,4	12,2	Zonnig	3,9

2. Materialen en Methode

2.1 Algemeen

De beoordeling van de kwaliteit is uitgevoerd op een drietal aandachtsvelden; 1) grastechnische kwaliteit, 2) sporttechnische kwaliteit en 3) bodemtechnische kwaliteit welke in vier te onderscheiden zones in een veld; A) 16 meter gebied, B) middencirkel/as van het veld, C) zijkanten/hoeken en D) doelgebieden zijn bekeken. De finale beoordeling per veld is een ruw gemiddelde van de kwaliteit over het gehele veld met aanvullende opmerkingen voor specifieke plekken of in het oog springende zaken. Bij de beoordeling van de kwaliteit is de standaard gehanteerd uit de kwaliteitscatalogus van de gemeente Bladel. Een uitwerking hiervan volgt hieronder. Andere opvallende zaken buiten de beoordeelde kwaliteitsparameters worden als opmerking weergegeven.

2.2 Grastechnische kwaliteit

De beoordeelde kwaliteitsparameters van de grastechnische kwaliteit met hun referentiewaarde per kwaliteitscategorie staan vermeld in tabel 2.1. A is de hoogste referentiewaarde welke als zeer goede kwaliteit wordt beoordeeld, B als goed, C als matig en D als te gering.

Tabel 2.1 Grastechnische kwaliteitsparameters met referentiewaarden per kwaliteitscategorie.

Kwaliteitsparameter	Referentiewaarde				Beoordelingsmethode
	A	B	C	D	
Grasbestand (E.raai/(veldbeemd))	> 90%	89-70%	69-50%	< 50%	Raster met 10 gelijke vakken
Straatgras	< 10%	10-25%	24-50%	> 50%	Raster met 10 gelijke vakken
Grasbezetting	> 90%	89-70%	69-50%	< 50%	Raster met 10 gelijke vakken
Onkruid/mos/alg	< 1%	1-10%	11-20%	> 20	Raster met 10 gelijke vakken
Worteldiepte (gem.)	> 10 cm	10 - 7	> 6 - 5 cm	< 5	Metten aan gestoken grondprofiel
Worteldiepte (max.)	> 15 cm	15 - 10 cm	9 - 5	< 5	Metten aan gestoken grondprofiel

2.3 Sporttechnische kwaliteit

De beoordeelde kwaliteitsparameters van de sporttechnische kwaliteit met hun referentiewaarde per kwaliteitscategorie staan vermeld in tabel 2.2. A is de hoogste referentiewaarde welke als zeer goede kwaliteit wordt beoordeeld, B als goed, C als matig en D als te gering.

Tabel 2.2 Sporttechnische kwaliteitsparameters met referentiewaarden per kwaliteitscategorie.

Kwaliteitsparameter	Referentiewaarde				Beoordelingsmethode
	A	B	C	D	
Speelschade	geen	gering	matig	veel	Visueel
Macro reliëf	niet zichtbaar	iets zichtbaar	goed zichtbaar	storend	Onder rei van 3,00 m
Micro reliëf	< 10 mm	10-20 mm	21-30 mm	> 30 mm	Visueel

2.4 Bodemtechnische kwaliteit

De beoordeelde kwaliteitsparameters van de sporttechnische kwaliteit met hun referentiewaarde per kwaliteitscategorie staan vermeld in tabel 2.3. A is de hoogste referentiewaarde welke als zeer goede kwaliteit wordt beoordeeld, B als goed, C als matig en D als te gering. Onder vilt wordt verstaan “thatch” (vezelig organisch materiaal met duidelijk zichtbare structuur en weinig zand ertussen) en “mat” (fijn organisch materiaal met weinig zichtbare structuur gemengd met veel zand). Thatch is een vilttype dat ongewenst is, “mat” daarentegen is deels gewenst voor meer vocht en voedingsbuffer.

Tabel 2.3 Bodemtechnische kwaliteitsparameters met referentiewaarden per kwaliteitscategorie.

Kwaliteitsparameter	Referentiewaarden				Beoordelingsmethode
	A	B	C	D	
Vilt dikte	< 2 mm	2-6 mm	7-10 mm	> 10 mm	Metten aan gestoken profiel
Indringing-diepte 20 bar	> 20 cm	20-15 cm	14-10 cm	< 14 cm	Penetrometer
Indringing weerstand 0 - 20 cm	1-1,4 N/mm ²	1,5-2 N/mm ²	2,1-2,5 N/mm ²	> 2,5 N/mm ²	Penetrometer

3. Waarnemingen en beoordeling

3.1 Sportpark de Smagtenbocht

Over het algemeen blijkt uit de kwaliteitsbeoordeling in 2025 dat de kwaliteit van alle velden (licht) verbeterd is ten opzichte van 2022 (Bijlage). De grootste kwaliteit verbetering heeft plaatsgevonden in de grastechnische kwaliteit waarbij vooral het aandeel gewenste grassen (Engels raigras en veldbeemd (voor zover van toepassing)) is toegenomen, alsook de bezetting met grassen. De bewortelingsdiepte is doorgaans goed tot zeer goed. Onkruiden zijn voldoende onder controle. De sporttechnische kwaliteit is ook verbeterd met uitzondering van veld D en E. Veld D wordt zeer intensief gebruikt en veld E kent een natte zijkant aan de kant van het kunstgrasveld! Bodemtechnisch zijn de velden in 2025 Bodemtechnisch zijn de velden in 2025 duidelijk te hard wegens de relatief droge omstandigheden. Vilt is op diverse velden (A, D en G) voldoende onder controle maar is op veld E wegens plaatselijk natte omstandigheden en op veld F wegens juist gering gebruik, nog steeds te veel. Het type vilt is vooral “mat” wat door het vele zand tussen de organische structuurdelen weinig negatieve invloed op vocht heeft. De combinatie van verticuteren/bezanden/beluchten op de velden heeft hiertoe geresulteerd. De visuele structuren “thatch” welke bij de nulmeting zichtbaar waren zijn, zijn sterk vermindert. Wat nog rest is de wortelvorming door triploid Engels raigras dat uitlopers vormt. Dit is inherent aan deze graskeuze. Op alle velden geldt dat de lijnen zijn ingebrand hetgeen niet is toegestaan! Veldspecifiek kunnen de volgende opmerkingen worden gemaakt:

Veld A

- In de hoeken en op delen van de zijkanten is het percentage onkruiden iets hoger dan 1-2%. Het betreft vooral madeliefjes en weegbree.
- Het veld heeft iets te sterk macro reliëf. Tonrondte lijkt niet te kloppen.
- Doelgebieden hebben meer micro reliëf.

Veld D

- Doelgebied zijn terpen en hebben een beduidend geringere grasbezetting!

Veld E

- Natte zijkant aan kunstgrasveld en hoek. Veld heeft wateroverlast waardoor gebruik op dat deel beperkt wordt.
- Onkruiddruk is plaatselijk te hoog, vooral weegbree, [paardenbloem en madelief.
- Doelgebieden zijn terpen.

- Tonronde van het veld lijkt niet te kloppen

Veld F

- Onkruiddruk is erg hoog.
- Zijkanten vertonen iets macro reliëf (ongelijkheid).

3.2 Sportpark de Lemelvelden

Veld C is een kunstgrasveld geworden. Over het algemeen blijkt uit de kwaliteitsbeoordeling in 2025 dat de kwaliteit van de velden sterk wisselend is. Veld A is ten opzichte van 2025 verbeterd en veld B is licht verbeterd ten opzichte van 2022, vooral wegens een betere grastechnische kwaliteit. Op veld D en E is de kwaliteit licht afgenomen ten opzichte van 2022 (Bijlage). Veld F heeft een enigszins vergelijkbare kwaliteit ten opzichte van 2022. Bodemtechnisch zijn de velden in 2025 duidelijk te hard wegens de relatief droge omstandigheden. Dit vertaald zich in veel weegbree. Viltontwikkeling is ten gevolge van het gevolgde onderhoud duidelijk vermindert en het meeste vilt is van het type “mat” wat door het vele zand tussen de organische structuurdelen weinig negatieve invloed op vocht en hardheid heeft. De visuele structuren “thatch” welke bij de nulmeting zichtbaar waren, zijn vermindert. Wat nog rest is de wortelvorming door triploid Engels raigras dat uitlopers vormt. Dit is inherent aan deze graskeuze. De gebruiksintensiteit van de velden is sterk wisselend. B, E en F worden intensief gebruikt en veld D is niet of nauwelijks in gebruik. Veld D is veel lager gelegen op het terrein en heeft daarom een veel nattere grondslag dan de overige velden. Veld B heeft een zeer dunne toplaag gelegen op puur zand. Een allerminst ideale situatie voor diepere beworteling. De meeste velden hebben veel speelschade door het intensieve gebruik. Veldspecifiek kunnen de volgende opmerkingen worden gemaakt:

Veld A

- Iets te veel madeliefjes en weegbree.
- Geen speelschade herstel.

Veld B

- Erg veel onkruiden (weegbree, madelief, zuring, paardenbloem).
- Puur zand op 14 cm onder toplaag
- Doel(gebied)en zijn een terp.

Veld D

- Veel onkruiden (vooral madeliefjes) en struisgras (nat veld).
- Niet/nauwelijks gebruikt!
- Zeer natte zijkant aan zijde met bossage.

Veld E

- Relatief veel micro- reliëf (hobbelig).
- Nat gebied bij doelen.

Veld F

- Stenen in ondergrond en grindig in toplaag.
- Doelgebieden zijn een terp!

3.3 Sportpark de Roetwijer

Veld F, korfbalveld is niet beoordeeld. Over het algemeen blijkt uit de kwaliteitsbeoordeling in 2025 dat de kwaliteit van de velden vergelijkbaar is met de kwaliteit in 2022 of licht is afgenomen. Veld A, B en C hebben wel een verbeterde bedekking gekregen maar dat is mede door toename van het percentage straatgras. Vilt dikte blijft te veel en de indringingsweerstand en -diepte te gering, evenals op veld D. Het merendeel van het vilt bestaat wel uit “mat” wat gunstig is. Veld D en E worden zeer intensief gebruik waardoor de speelschade aan deze velden hoog is. Alle velden zijn hard door de droogte. Alle velden worden met een robotmaaier gemaaid. Effecten hiervan (dichtere zode) zijn doorgaans niet waarneembaar maar lijken op veld B voor een iets dichtere zode te zorgen. Veldspecifiek kunnen de volgende opmerkingen worden gemaakt

Veld A

- Het veld bevat veel madeliefjes.
- Speelschade wordt niet hersteld!

Veld B

- Speelschade wordt niet hersteld.

Veld C

- Veld is voor de helft (zuidelijke helft) veel te nat. Hierdoor zacht veld!
- Toplaag is rijke grond.
- Veel onkruiden (paardenbloem en madelief).

Veld D

- In ondergrond is lokaal fijn geel zand doorgespit.
- Veld kent natte plekken (doelgebieden).

Veld E

- Onevenredig gebruik van het veld -> gebieden met heel veel speelschade.
- 16 meter gebieden sterk macro reliëf.
- Veel onkruiden (weegbree en madelief)

3.4 Sportpark de Smel

Over het algemeen blijkt uit de kwaliteitsbeoordeling in 2025 dat de kwaliteit van de velden vergelijkbaar is met de kwaliteit in 2022 of licht is toegenomen. De worteldiepte is in 2025 iets minder dan in 2022 maar de droge omstandigheden zijn hiervoor verantwoordelijk. Door de droge omstandigheden is de bodemtechnische kwaliteit in 2025 wat geringer wegens meer hardheid van de toplaag maar de viltontwikkeling is verbeterd. Viltontwikkeling is ten gevolge van het gevolgde onderhoud vermindert en verschoven in de richting van het type “mat” wat door het vele zand tussen de organische structuurdelen weinig negatieve invloed op vocht en hardheid heeft. De visuele structuren “thatch” welke bij de nulmeting zichtbaar waren zijn, zijn duidelijk vermindert. Wat nog rest is de wortelvorming door triploid Engels raaigras dat uitlopers vormt. Dit is inherent aan deze graskeuze. Grastechnische kwaliteit is licht verbeterd behalve een toename van onkruiden in veld C. Veldspecifiek kunnen de volgende opmerkingen worden gemaakt:

Veld A

- Speelschade niet hersteld.

Veld B

- Doelgebieden zijn kuilen.
- Natte strook op het veld tot in 16 m aan parkeerplaats zijde.

Veld C

- Grover zand en steentjes in toplaag.
- Veel onkruiden (weegbree en madelief).

3.5 Sportpark de Groesbocht

Veld B is niet beoordeeld in verband met een actuele renovatie. De grastechnische, bodemtechnische en sporttechnische kwaliteit van veld A is in 2025 hoger dan in 2022. Vilt is onder controle gebracht en is nog voornamelijk van het type “mat”. Op veld C is de kwaliteit gelijk gebleven behalve de grasbezetting. De grasbezetting is lager wegens intensief gebruik. De droge

omstandigheden zorgen voor te harde velden. Ondanks de hardheid is de worteldiepte wel goed. Veldspecifiek kunnen de volgende opmerkingen worden gemaakt:

Veld A

- Tonrondte is te veel.

Veld C

- Intensief gebruik.
- Grasbezetting is lager wegen gebruik onder te natte omstandigheden.

4. Bijlage

Veldbeoordelingen

Bladel

Veld	Type	sportveld grassen	Straat-gras	Gras-bezetting	Onkruid, mos, alg	Wortel-Diepte (gem)	Wortel-Diepte (max)	Speel-schade	Macro reliëf	Micro reliëf	Vilt dikte	Indringings-diepte	Indringings-weerstand	Opmerkingen
A nulmeting	Wedstrijd													
A 2025	Wedstrijd	85-80	15-20	90	1-2	12	16			10-15	3	12	4,0	Lijnen ingebrand, tonrondte!
D nulmeting	WeTra									21-23				
D 2025	WeTra	75	25	70-60	1	6	9				5	12-13	4.8	Lijnen ingebrand
E nulmeting	Training													
E 2025	Training	80	25	60	5	12	15			21-30	12	7	3,7	Lijnen ingebrand, natte zijkant/hoek!
F nulmeting	WeTra													
F 2025	WeTra	65	35-40	90	5	9	12			15	12	4-5	4,1	Lijnen ingebrand, gering gebruik
G Korfbal nulmeting	WeTra													
G Korfbal 2025	WeTra	80	20	90	6	7	16				5	12-13	3,4	

Hapert

Veld	Type	sportveld grassen	Straat-gras	Gras-bezetting	Onkruid, mos, alg	Wortel-Diepte (gem)	Wortel-Diepte (max)	Speel-schade	Macro reliëf	Micro reliëf	Vilt dikte	Indringings-diepte	Indringings-weerstand	Opmerkingen
A nulmeting	Wedstrijd													
A 2025	Wedstrijd	70	30	85	3	12-13	16			15	10	12	4,5	
B nulmeting	Training													
B 2025	Training	70	25	85	30	6	9			25	4	13	3,1	doelgebieden zijn terp, puur zand op 14 cm-mv
C nulmeting	Wedstrijd													
C 2025	Wedstrijd	Kunstgras veld												
D nulmeting	Wedstrijd													
D 2025	Wedstrijd	50	50	90	40	9	10			8	7	8	4,1	natte zijkant, struisgras, weinig-geen gebruik
E nulmeting	Training													
E 2025	Training	65	30	65	15	7	9			25	15	13	4,1	nat bij doelen
F nulmeting	Training													
F 2025	Training	60	40	80	5	6	10			20	8	7	5,5	doelgebieden zijn terp

Hoogeloon

Veld	Type	sportveld grassen	Straat-gras	Gras-bezetting	Onkruid, mos, alg	Wortel-Diepte (gem)	Wortel-Diepte (max)	Speel-schade	Macro reliëf	Micro reliëf	Vilt dikte	Indringings-diepte	Indringings-weerstand	Opmerkingen
A nulmeting	Wedstrijd													
A 2025	Wedstrijd	55	35	85	25	7	12			15	12	12	4,1	robot maaier
B nulmeting	Wedstrijd													
B 2025	Wedstrijd	65	30	85	20	7	10			15	13	13	5,5	robot maaier
C nulmeting	Training													
C 2025	Training	65	50	90	30	6	13			12	15	13	2,6	voor 50% nat veld, robot maaier
D nulmeting	WeTra													
D 2025	WeTra	80	25	65	20	7	10			20	15-16	8	3,1	intensief gebruik, ondergrond geel zand/doorgespit!, robot maaier
E nulmeting	Training													
E 2025	Training	70	25	45	25	8	14			25	10	10	3,7	16 m gebied sterk macro reliëf, robot maaier
F nulmeting	Training													
F 2025	Korfbal/gazon	Niet beoordeeld												

Casteren

Veld	Type	sportveld grassen	Straat-gras	Gras-bezetting	Onkruid, mos, alg	Wortel-Diepte (gem)	Wortel-Diepte (max)	Speel-schade	Macro reliëf	Micro reliëf	Vilt dikte	Indringings-diepte	Indringings-weerstand	Opmerkingen
A nulmeting	Wedstrijd													
A 2025	Wedstrijd	65	40	80	15	8	10			12	15	5	5,5	
B nulmeting	Training													
B 2025	Training	85	15	50	13	5	8			23	12	8	3,7	doelgebied kuil!
C nulmeting	Wedstrijd													
C 2025	Wedstrijd	70	30	75	22	5	8			15	10	4	5,2	let op tonrondte!

Netersel

Veld	Type	sportveld grassen	Straat-gras	Gras-bezetting	Onkruid, mos, alg	Wortel-Diepte (gem)	Wortel-Diepte (max)	Speel-schade	Macro reliëf	Micro reliëf	Vilt dikte	Indringings-diepte	Indringings-weerstand	Opmerkingen
A nulmeting	WeTra													
A 2025	WeTra	85	15	60	13	9	12			15	4	14	3,2	te veel tondrondte!
B nulmeting	Wedstrijd													
B 2025	Wedstrijd	Veldrenovatie 2025												
C nulmeting	Wetra													
C 2025	Wetra	85	15	50	3	9	13			20	12	12	3,4	